

Ecodesign-ul în Sectorul Textil

Unitatea 05: Certificări în sectorul textilelor

STeP de Oeko-Tex®, UNI EN ISO 9001, UNI EN ISO 14001, SA8000, OHSAS 18001, ISO 45001

Paolo Ghezzi. paolo.ghezzi@centrocot.it

5.1 Introducere.....	2
Definirea durabilității.....	2
5.3 Producția textilă durabilă (STeP) de OEKO-TEX®	3
5.1 ISO 9000.....	8
5.2 ISO 14001.....	9
5.3 SA 8000	9
5.4 OHSAS 18001	10
5.5 ISO 45001.....	11
5.7 MySTeP si Made in Green de OEKO-TEX®	11

Cu aceasta unitate, elevii vor putea:

- Reluați principiile de certificare a calității, mediului, securității și sănătății la locul de muncă: UNI EN ISO 9001, UNI EN ISO 14001, SA8000 OHSAS 18001
- Cunoașteți STeP prin certificarea Oeko-Tex® ca o certificare armonizată a durabilității

5.1 Introducere

Conceptul de dezvoltare durabilă se bazează pe principiul conservării resurselor: natura, pământul, biodiversitatea și ecosistemele trebuie susținute pentru o viață armonioasă în prezent și în viitor.

5.2 Definirea durabilității

Astăzi, unul dintre primele obiective care sunt necesare companiilor este acela de a avea tendința de durabilitate, dar pentru a îndeplini cerințele este important să încercăm să înțelegem ce înseamnă viabilitatea. În mai multe rânduri, a încercat să ofere o definiție corectă care ar putea ajuta companiile să stabilească obiective concrete cu privire la acest subiect. În urma, câteva definiții celebre:

- "...îmbunătățirea calității vieții umane în timp ce trăiește în capacitatea de a susține ecosistemele" - Îngrijirea Pământului, 1991, UNEP, IUCN, WWF "
- "Valoarea maximă pe care o comunitate o poate consuma într-o anumită perioadă și încă se așteaptă să fie la fel de bine la sfârșitul acelei perioade așa cum a fost la început ..." J. R. Hichs
- "... Dezvoltarea durabilă înseamnă îmbunătățirea calității vieții, care nu depășește capacitatea de transport a ecosistemelor" - ONU, 1992
- "Dezvoltarea care oferă servicii de bază de mediu, sociale și economice tuturor membrilor unei comunități, fără a amenința viabilitatea sistemelor naturale, construite și sociale de care depinde livrarea acestor servicii" - Consiliul Internațional pentru Inițiativele Locale de Mediu, 1994
- "O comunitate nu este sustenabilă dacă consumă resurse mai repede decât poate fi reînnoită, produce mai multe deșeuri decât sistemele naturale pot procesa sau se bazează pe surse geografice îndepărtate pentru propriile nevoi" - Masă rotundă comunitară durabilă

Declarațiile pe care le puteți înțelege ce înseamnă atunci când vorbim despre sustenabilitate, apreciind fiecare variație care este dată în funcție de perioada istorică și de contextul în care se naște.

Totuși, ceea ce este acceptat în mod obișnuit ca definiție univocă a dezvoltării durabile este prezentat mai jos:

"Dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care satisface nevoile prezentului, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi" - Raportul Brundtland (1987).

Conceptul fundamental introdus aici este cel al "DEZVOLTĂRII", care subliniază faptul că acest subiect nu este static, ci, dimpotrivă, acesta este un proces de perfecționare continuă.

Termenii "Sustenabilitate / Dezvoltare Durabilă" sunt frecvent legați de aspectul de mediu, dar în realitate sensul depășește cu mult acest principiu, chiar dacă acest aspect este luat în considerare.

În ceea ce privește sustenabilitatea, este important să știm că aceasta se referă la trei aspecte principale:

- **Sustenabilitatea economică** reprezintă capacitatea de a genera venituri și de a lucra pentru a satisface nevoile de bază ale oamenilor.
- **Sustenabilitatea socială** reprezintă capacitatea de a asigura condiții de bunăstare a oamenilor (siguranță, sănătate, educație) distribuite în mod egal de clasă și sex.
- **Sustenabilitatea ENVIRONMENTAL** reprezintă capacitatea de a produce în timp ce respectă mediul.

Producția textilă, așa cum este descrisă în Unitatea 02, constă dintr-un lanț lung, care pornește de la extracția materiilor prime pentru a face firele și / sau de la cultivarea fibrelor prin diverse procese intermediare (filare, țesut și înnobilare) să se încheie cu producerea bunului final, care poate fi o îmbrăcăminte, un produs de uz casnic, un produs tehnic etc.

Luând în considerare ciclul de viață al produselor textile, așa cum este detaliat în Unitatea 06, în mai multe studii referitoare la diferite produse textile (LCA pentru o cămașă, o față de masă), rezultă că întregul lanț de producție poate acoperi jumătate din aspectele și impacturile de mediu ale produsul în cauză.

Așa cum se arată în unitățile 06 și 08 ale modulului de bază, un sistem de management de mediu (EMS) este un instrument prin care organizațiile publice și private demonstrează că monitorizează toate procesele legate de mediu: aspectele și impacturile care rezultă.

Practicile durabile din industria textilă includ reducerea consumului de resurse (materiale, apă, energie), minimizarea consumului de substanțe chimice periculoase, adoptarea unor procese de producție eficiente și ecologice și introducerea conceptului 3R - reducerea, reutilizarea și reciclarea, gestionarea siguranței și responsabilitatea socială a întreprinderilor.

5.3 Producția textilă durabilă (STeP) de către OEKO-TEX®

STeP (O producție textilă durabilă) de către Oeko-Tex® este un sistem independent de certificare pentru producătorii din lanțul de aprovizionare cu materiale textile care doresc să-și comunice rezultatele în termeni de producție durabilă într-un mod transparent, credibil și clar.

Prezentat în 2013, certificarea STeP urmărește să pună în aplicare în mod constant procesele de producție ecologice și să asigure condiții optime de sănătate și siguranță la locul de muncă și condiții de muncă corespunzătoare din punct de vedere social.

Instrumentul de certificare vizează furnizarea către companiile cu sprijin specific pentru îmbunătățirea continuă a performanței lor durabile.

Certificarea este posibilă pentru instalațiile de producție din toate etapele de procesare, de la fabricarea fibrelor până la fabricarea produselor textile finale și prevede punerea în aplicare a proceselor de producție care respectă mediul, sănătatea și siguranța lucrătorilor și condițiile de muncă acceptabile din punct de vedere social .

De asemenea, stabilește niveluri de performanță în termeni de sustenabilitate a producției, pe lângă reglementările legislative, indiferent de țara de producție.

Standardul STeP de Oeko-Tex® se concentrează pe o analiză și evaluare cuprinzătoare a proceselor și condițiilor de producție.

Utilizează criteriile standardizate care sunt comparabile pe plan internațional. Procesul de standardizare implică analiza, evaluarea și actualizarea continuă, de exemplu în cazul noilor evoluții ale pieței sau a modificărilor aduse legislației sau în cazul unor inovații tehnologice care îmbunătățesc anumite aspecte de mediu.

Sprijină sectorul textil pentru a-și îmbunătăți în permanență mediul de producție și unifică diferitele criterii care fac o societate durabilă într-o singură certificare: STeP de Oeko-Tex® oferă posibilitatea unei analize modulare a tuturor domeniilor relevante ale companiei, integrarea principiilor și reguli privind:

- gestionarea substanțelor chimice utilizate în procesul de producție
- performanța de mediu (cu referire la legislația obligatorie a țării sau la cerințele minime prezente în standard însuși, în conformitate cu principiul aplicabilității celei mai stricte cerințe)
- managementul și protecția mediului (în conformitate cu ISO 14001);
- managementul calității (referitor la ISO 9001)
- sănătatea și securitatea lucrătorilor (cu referire la standardul OHSAS 18001, la legislația obligatorie a țării sau la cerințele minime prezente în standardul însuși)
- responsabilitatea socială corporativă (referitor la standardul SA8000)

Prin urmare, o companie care certifică STeP de Oeko-Tex® trebuie să demonstreze conformitatea cu cerințele minime în domeniile tematice individuale:

Management chimicalelor

- respectarea liniilor directe ale unei liste de substanțe restricționate (RSL)
- Gestionarea adecvată a substanțelor nocive
- respectarea principiilor "chimicale verzi"
- Instruire periodică privind manipularea substanțelor chimice utilizate
- Obligația de a comunica în mod corespunzător substanțele periculoase supuse restricțiilor și riscurile acestora
- Monitorizarea utilizării substanțelor chimice

Performanța ecologică

- Respectarea valorilor limită stipulate
- Utilizarea celor mai bune tehnologii de producție disponibile
- Optimizarea proceselor de producție
- Utilizarea eficientă a resurselor
- Manipularea responsabilă a deșeurilor, a apelor uzate, a emisiilor etc.
- Reducerea amprentei de CO₂

Ecodesign-ul în Sectorul Textil

Unitatea 05: Certificări în sectorul textilelor STeP de Oeko-Tex®, UNI EN ISO 9001, UNI EN ISO 14001, SA8000, OHSAS 18001, ISO 45001

Page 5 of 13

Management ecologic

- Dovada unui sistem adecvat de management de mediu pentru o coordonare orientată și implementarea sistematică a tuturor măsurilor de protecție a mediului
- Angajamentul față de obiectivele de mediu
- Crearea periodică a rapoartelor de mediu
- Numirea unui reprezentant de mediu
- Formare periodică privind implementarea obiectivelor și măsurilor de mediu
- Implementarea sistemelor existente de protecție a mediului (de exemplu, ISO 14001)

Responsabilitate sociala

- Asigurarea condițiilor de muncă acceptabile din punct de vedere social în conformitate cu convențiile Unite
- Executarea evaluărilor de performanță pentru angajați
- Implementarea standardelor sociale existente (de ex. SA 8000)
- Formare garantată a angajaților cu privire la problemele sociale ale unei operațiuni
- Comunicarea internă și distribuirea responsabilităților
- Angajamentul față de plata salariilor echitabile
- Implementarea obligatorie a unei politici sociale eficiente
- Libertatea de asociere și acordurile de negociere colectivă

Managementul calitatii

- Implementation of a suitable Quality Management System, e.g. in line with ISO 9001
- Guaranteed traceability, responsibility and appropriate documentation regarding the flow of goods and manufactured products
- Advanced management aspects such as risk management or corporate governance

Sanatate & Siguranta

- Dovada luării măsurilor adecvate pentru a asigura sănătatea și securitatea la locul de muncă
- Siguranța garantată a clădirilor și facilităților de producție
- Prevenirea riscurilor
- Adoptarea unui sistem online de management al siguranței, de exemplu cu standardul OHSAS 18001)

Certificarea STeP de Oeko-Tex® poate acționa, de asemenea, ca sursă de informare pentru cei care, în calitate de designeri, mărci și comercianți cu amănuntul, caută

furnizori care îndeplinesc cerințele în ceea ce privește protecția mediului și responsabilitatea socială. Acest lucru facilitează organizarea lanțului de producție pentru a asigura sustenabilitatea și documentarea angajamentului într-un mod clar și complet, grație sistemului My STeP, descris în capitolul 5.8.

Certificatul STeP by Oeko-Tex® este emis de institutele membre ale asociației OEKO-TEX®, care sunt răspândite în întreaga lume.

Aceste institute sunt independente, dar acreditate de către organizația centrală OEKO-TEX® pentru a efectua teste de laborator și a elibera certificări în domeniul textil și chimic furnizate de Asociația Oeko-Tex®.

Certificatul STeP de Oeko-Tex® este eliberat pentru o perioadă de trei ani și poate fi reînnoit.

Procesul de certificare include:

- cererea de certificare către un institut OEKO-TEX®;
- Institutul furnizează companiei date de acces pentru instrumentul de evaluare online
- compania continuă cu faza de colectare a datelor și documentele care trebuie incluse în instrumentul de evaluare on-line
- institutul efectuează o evaluare a datelor și documentelor introduse de companie în instrumentul de evaluare on-line
- Institutul efectuează un audit de verificare în domeniu, evaluând informațiile furnizate de companie în instrumentul de evaluare on-line
- instituția emite un raport pe baza rezultatelor auditului și, în cazul în care criteriile sunt îndeplinite, eliberează STeP prin certificatul Oeko-Tex®

Odată ce certificatul este primit, compania este autorizată să își extindă certificarea în afara și să o utilizeze în scopuri comerciale.

Certificarea prevede trei niveluri diferite bazate pe gradul de satisfacere a cerințelor companiei:

- Nivelul 1 = nivelul minim de intrare,
- Nivelul 2 = implementare bună cu alte posibilități de optimizare,
- Nivelul 3 = implementare exemplară

Rezultatele evaluării sunt prezentate în detaliu într-un raport, astfel încât compania să își cunoască poziția în raport cu cerințele STeP de standardul Oeko-Tex®. Raportul raportează, de asemenea, care domenii au potențial de îmbunătățire. În caz de nerespectare a unor cerințe standard (criterii de excludere), certificarea nu este emisă până când compania nu a implementat acțiuni pentru a îndeplini aceste cerințe.

Prin urmare, certificarea STeP de Oeko-Tex® încorporează mai multe domenii acoperite de standardele de management ale companiei, inclusiv ISO 9001 pentru managementul calității, ISO 14001 pentru managementul de mediu, standardul SA800 pentru responsabilitatea socială corporativă, standardul OHSAS 18001 și standardul ISO 45001 pentru management de sănătate și siguranță la locul de muncă, care vor fi descrise pe scurt în următoarele capitole.

5.4 ISO 9000

Abrevierea ISO 9000 identifică o serie de standarde și orientări elaborate de Organizația Internațională de Standardizare (ISO), care definesc cerințele pentru implementarea într-o organizație a unui sistem de management al calității.

ISO 9001 definește cerințele unui sistem de management al calității pentru o organizație. Cerințele exprimate au o natură generală și pot fi implementate de orice tip de organizație; revizuită ultima dată în 2015 (ISO 9001: 2015).

Adoptarea acestui standard permite abordarea proceselor companiei, îmbunătățirea eficienței producției și optimizarea livrării de servicii, pentru a atinge și a spori satisfacția clienților.

ISO 9001 este standardul de referință pentru cei care doresc să asigure calitatea procesului lor de producție, pornind de la definirea cerințelor (exprimate și nu) ale clienților, ajungând la monitorizarea întregului proces / proces de producție.

Clientul și satisfacția acestuia se află în centrul ISO 9001; fiecare activitate, aplicare și monitorizare a activităților / proceselor vizează, de fapt, determinarea satisfacției maxime a utilizatorului final. Fazele aplicării standardului pornesc de la definirea procedurilor și înregistrărilor pentru fiecare proces sau proces macro identificat în cadrul organizației companiei.

Trecem prin toate domeniile organizației, inclusiv:

- managementul corporativ
- planificarea
- marketingul
- Design
- vânzare

- aprovizionare
- producție sau furnizare
- instalare
- service post-vânzare

Toate acestea cu o analiză atentă a oportunităților de afaceri, pornind de la definirea misiunii și viziunea companiei care este exprimată prin politica de calitate. Monitorizarea atentă a companiei și gestionarea resurselor umane și instrumentale sunt realizate.

Din punctul de vedere al unei companii client, prezența certificării ISO 9001 în furnizorii săi este un indicator important al modului în care gestionează relația de muncă, conform căreia certificarea însăși garantează procedurile adecvate pentru managementul și satisfacția clientului.

5.5 ISO 14001

Standardul ISO 14001, detaliat în Unitatea 08 a modulului de bază, definește cerințele pentru un sistem de management de mediu recunoscut la nivel global.

Beneficiile implementării unui SMM conform ISO 14001 sunt:

- Îmbunătățirea continuă a performanței de mediu a companiei
- Controlul proceselor și activităților care au un impact asupra mediului extern
- Garantarea respectării obligațiilor formale
- Optimizarea costurilor datorită respectării cerințelor legislative și gestionării aspectelor de mediu
- Green Marketing

5.6 SA 8000

SA 8000 (Responsabilitate Socială SA8000: 2014) identifică un standard internațional de certificare elaborat de Agenția de Acreditare a Priorităților Economice (CEPAA) și vizează certificarea anumitor aspecte ale responsabilității sociale corporative (CSR) în limba engleză. Acestea sunt:

- respectarea drepturilor omului
- respectarea drepturilor lucrătorilor
- protecția împotriva exploatării muncii copiilor
- garanții de securitate și sănătate la locul de muncă

Prin urmare, standardul internațional vizează îmbunătățirea condițiilor de muncă la nivel mondial și, mai presus de toate, permite definirea unui standard verificabil de către organismele de certificare.

Standardul apare ca o agregare formată din principiile stabilite de alte documente internaționale, cum ar fi:

- Convențiile OIM (Organizația Internațională a Muncii);
- Declarația Universală a Drepturilor Omului;
- Convenția internațională privind drepturile copilului;
- Convenția Națiunilor Unite de eliminare a tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor.

Interviurile cu angajații sunt programate în timpul auditului de certificare. Acest lucru permite detectarea oricăror cazuri de nerespectare a drepturilor omului stabilite de standard, imposibil de dovedit dacă verificarea a fost efectuată doar la nivel managerial.

Lista globală a companiilor cu SA8000 poate fi găsită pe site-ul SAAS.

5.7 OHSAS 18001

OHSAS 18001 (seria de evaluare a sănătății și securității ocupaționale) este standardul internațional care se ocupă de managementul sănătății și securității la locul de muncă și la lucrători.

Eliberat de BSI (Instituția britanică de standarde) în 1999 și revizuit ulterior în 2007, certificarea OHSAS atestă aplicarea voluntară, în cadrul unei organizații, a unui sistem care să permită garantarea unui control adecvat asupra securității și sănătății lucrătorilor, pe lângă respectarea norme obligatorii.

Standardul OHSAS 18001 poate fi adoptat de orice organizație și are scopul de a face controlul companiei, cunoașterea și conștientizarea tuturor riscurilor posibile prezente în situații normale și extraordinare la locul de muncă.

Certificarea OHSAS 18001 se bazează pe managementul sănătății și securității la locul de muncă și impune organizațiilor să facă îmbunătățiri continue, asigurând astfel o garanție a conformității cu politicile de siguranță specificate.

Obiectivele standardului sunt:

- a) instituie un sistem de management al siguranței pentru eliminarea sau minimizarea riscurilor asociate activităților sale, atât pentru salariați, cât și pentru toate celelalte persoane care pot fi expuse unor astfel de riscuri;
- b) punerea în aplicare, menținerea și îmbunătățirea continuă a sistemului de management al siguranței;
- c) să se asigure că respectă politica de securitate declarată;
- d) să demonstreze această conformitate față de terți;
- e) solicite certificarea / înregistrarea sistemului său de management al siguranței unui organism extern;
- f) să facă o declarație de conformitate conformă cu această specificație OHSAS.

5.8 ISO 45001

ISO 45001, care este programată pentru prima dată în martie 2018, stabilește cerințele sistemelor de management pentru sănătate și siguranță la locul de muncă. Este inspirat de standardul OHSAS 18001 și are ca scop asistarea organizațiilor să garanteze sănătatea și siguranța persoanelor care lucrează pentru ele.

În urma publicării standardului ISO 45001, standardul britanic BS OHSAS 18001 din 2007 este așteptat să fie retras de la "British Standards Institution" (BSI).

Standardul se referă la OHSAS 18001 și este în conformitate cu standardele ISO 9001 și ISO 14001. În special, menține structura la nivel înalt și trimiterea la ciclul Deming (Planul de verificare).

Acesta introduce abordarea "Gândirea bazată pe risc", o metodă de evaluare a gestionării afacerilor a aspectelor potențial critice, atât cele tradiționale, cum ar fi cele legate de sănătatea și siguranța la locul de muncă, cât și riscurile care ar putea decurge din modul în care compania și din relațiile pe care compania le are cu subiecții externi.

Noul ISO 45001 îndeplinește nevoia crescândă de companii de a-și implementa propriul sistem de management al siguranței într-un scenariu în continuă evoluție.

Standardul ISO 45001 este compatibil și ușor de integrat cu alte standarde (ISO 9001, SA 8000, ISO 14001).

5.9 MySTeP și Made in Green de către OEKO-TEX®

MySTeP de OEKO-TEX® este o bază de date pentru mărci, comercianți cu amănuntul și producători, care permite gestionarea și întărirea propriei comunități a furnizorilor de textile.

Este un instrument de gestionare a întregului lanț de producție, de evaluare a acestuia și de identificare a intervențiilor care sunt adecvate pentru a face producția unui produs mai durabil.

MySTeP simplifică crearea de parteneriate și încurajează schimbările pozitive prin gestionarea strategică și durabilă a lanțului de aprovizionare.

Baza de date MySTeP vă permite de asemenea să gestionați certificările OEKO-TEX® (care vor fi detaliate în Unitatea 07) și să efectuați analize statistice și analize statistice ale lanțului de producție.

Din punct de vedere al companiei, avantajele adoptării sistemului MYSTeP sunt:

- să aibă un sistem personalizat de cartografiere a lanțului de producție;
- gestionați certificările OEKO-TEX®;
- să aibă o analiză specifică, bazată pe scorul STeP de către companiile certificate OEKO-TEX®, prin intermediul unor indicatori de performanță, așa-numiți Indicatori cheie de performanță (KPI);
- elaborarea benchmarking-ului și a analizei statistice a lanțului de producție pe baza unei serii de factori de durabilitate;
- selectarea de noi furnizori care utilizează date de durabilitate importante pentru activitatea lor;
- Identificarea și eliminarea posibilelor riscuri în lanțul de producție în desfășurare.

Un KPI este o valoare de măsurare a performanței și se calculează după două etape:

1. lanțul de producție este împărțit în trei niveluri, iar scorul mediu de performanță este calculat pentru fiecare nivel;
2. Scorul general al performanței derivă din media scorurilor de performanță ale celor trei nivele

Pe tabloul de bord al MySTeP, utilizatorii pot defini obiective specifice pentru lanțul lor de producție în ceea ce privește, de exemplu, consumul de apă sau emisiile de CO2 și urmărirea performanței în raport cu aceste obiective.

Fiecare utilizator al bazei de date MySTeP are, prin urmare, o vizualizare personalizată a datelor referitoare la lanțul lor de producție. Fiecare furnizor definește ce date trebuie furnizate clienților și dacă le permite să le dezvăluie altor companii din lanțul de aprovizionare.

Datele gestionate de baza de date sunt legate de: registrul companiei, tipul de producție, locația geografică și geografică, certificatele OEKO-TEX® obținute, nivelul de performanță durabilă a scorului STeP și, în final, detaliile auditului STEP raport.

Made in Green este o etichetă textilă independentă care poate fi utilizată pe orice produs textil care este finisat atât în îmbrăcăminte cât și în mobilier și produse intermediare sau semifinite.

Eticheta garantează că:

- produsele au fost fabricate cu materiale fără substanțe nocive;
- procesele de producție respectă mediul;
- condițiile de muncă sunt sigure și responsabile din punct de vedere social

Eticheta certifică faptul că produsul a fost testat și se află în limitele tolerabile ale substanțelor nocive. În plus, procesele de producție sunt controlate conform liniilor directe OEKO-TEX®, care trebuie definite ca fiind durabile.

Fiecare articol care poartă eticheta Made in Green are o identificare unică a produsului și servește și ca instrument de trasabilitate și transparență pentru consumator. Acesta furnizează detalii cu privire la instalația de producție utilizată, la producție și în ce țări au fost efectuate lucrările.

Beneficiile adoptării etichetei Made in Green sunt:

- marca comercială poate fi utilizată pentru promovarea noilor funcții și caracteristici ale produselor și pentru a sublinia colaborarea lor strânsă cu furnizorii;
- fiabilitatea relației dintre furnizor și producător, care este considerată un factor-cheie pentru succesul durabilității. Criteriile de sustenabilitate includ calitatea produselor, instruirea angajaților și îmbunătățirea mediului de lucru, iar eticheta Made in Green transmite acest lucru clientului;
- Made in Green face ca întregul lanț de aprovizionare al companiei să fie transparent și reprezintă un semn de încredere, având în vedere că și furnizorii din alte țări trebuie să respecte standardele de calitate;
- companiile sunt orientate spre îmbunătățirea continuă pentru a obține o mai mare sustenabilitate în cadrul unităților individuale de producție.

